

ГОДИНА
КОШАРКЕ
У СРБИЈИ

КОШАРКАШКИ
САВЕЗ СРБИЈЕ

**ПРАВИЛНИК
О СЛУЖБЕНИМ ЛИЦИМА
КОШАРКАШКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ**

17. Август 2023. године

СУДИЈСКА КОМИСИЈА КСС
МИЛОРАД МИЛОЈКОВИЋ ,ВД ПРЕДСЕДНИК

ПОТПРЕДСЕДНИК КСС
ДУШАН ПРОЈОВИЋ

КОШАРКАШКИ САВЕЗ СРБИЈЕ

На основу Статута КСС члан 55 тачка 6 УПРАВНИ ОДБОР КСС на седници одржаној дана 16. Августа 2023. године усвојио је

ПРАВИЛНИК О СЛУЖБЕНИМ ЛИЦИМА КОШАРКАШКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ

Овим Правилником се дефинишу поступак, надлежност и критеријуми за избор, обуку, лиценцирање, формирање листе, делегирање, праћење, рангирање и проходност службених лица (помоћне судије, судије, делегати, делегати-контролори и контролори) на утакмицама у надлежности Кошаркашког савеза Србије (у даљем тексту службена лица).

I ОПШТИ ПРИНЦИПИ

Члан 1.

Службена лица су физичка лица, чланови Кошаркашког савеза Србије, са правима и обавезама које проистичу из Статута КСС и других нормативних аката КСС.

Службена лица своју дужност обављају на утакмицама које су у надлежности КСС, као и на утакмицама у међународним и регионалним такмичењима за које их одређује КСС (листе судија за међународна и регионална такмичења за такмичарску сезону), а на основу важећих прописа ФИБА и КСС.

У функционалном смислу судије су органи Комисије за такмичење и Комесара такмичења и њихова дужност је да примењују Правила игре, Механику и технику суђења, Пропозиције такмичења предвиђена за одигравање утакмице и одлуке Комисије за такмичење и Судијске комисије КТ КСС у вези са судијском проблематиком које се односе на одговарајуће такмичење.

Члан 2.

Службена лица су представници КСС и зато треба да буду особе у које сви имају поверење - кошаркашка организација, клубови, службени представници, тренери, играчи, делегати, новинари и други учесници кошаркашке игре.

У вези свих активности са утакмицом и укључујући и сам ток утакмице судије морају да пружају позитиван пример познавањем својих дужности, изгледом (физички изглед, одевање) као и својим понашањем и поступцима.

Најважнија особина судија је да поседују знање (Правила игре, Механика и техника суђења, Пропозиције такмичења,...) и искуство да у сваком случају умеју да одреагују на правилан начин на све догађаје на терену и око њега. Они морају да имају способност да својим ауторитетом утичу на све учеснике утакмице, нарочито у конфликтним ситуацијама.

Члан 3.

Ради што успешнијег и ефикаснијег рада у вези са уређењем проблематике суђења УО КСС на предлог ресорног потпредседника може именовати Судијску комисију КТ КСС и Регионалне координаторе за суђење.

Судијска комисија КТ КСС може да броји до 7 лица, председника и осталих чланова.

Председник је члан Комисије за такмичење задужен за суђење, а чланови су са следећим посебним задужењима:

- чланови задужени за праћење и унапређење суђења, по приоритету, предности и рангирању, које одреди председник судијске комисије КСС,
- члан задужен за превођење Правила игре, званичних интерпретација Правила,

Механике и технике суђења и других материјала у вези са проблематиком службених лица које објави ФИБА,

- члан задужен за 3x3 такмичења
- члан задужен за проблематику жена судија, и
- члан задужен за помоћне судије.

За потребе рада Судијске комисије, УО КСС може именовати администратора, за обављање административно-техничких послова.

За свој рад Судијска комисија је директно одговорна ресорном Потпредседнику КСС, Комисији за такмичење и, а преко њих УО КСС.

Члан 4.

Судијска комисија КТ КСС овлашћена је и одговорна за уређење комплетне проблематике суђења (омасовљавање, едукацију, усавршавање, лиценцирање, праћење, оцењивање и рангирање помоћних судија, судија, делегата-контролора и контролора).

Члан Комисије за такмичење задужен за суђење који је и председник СК КТ КСС предлаже, а Комисија за такмичење усваја све одлуке које су везане за суђење.

Члан 5.

Председник СК КТ КСС:

- одговоран је за рад СК КТ КСС, реализацију усвојених Планава и програма рада и рада регионалних координатора ресорном Потпредседнику КСС, Комисији за такмичење КСС и предлаже на усвајање ресорном Потпредседнику КСС, КТ КСС чланове СК КТ КСС, регионалне координаторе и судије-инструкторе,
- предлаже испред СК КТ КСС, а Комисија за такмичење усваја листу делегата-контролора и контролора за сениорска такмичења у организацији КСС,
- подноси извештај о раду СК КТ КСС и извештај о свом раду ресорном Потпредседнику КСС и Комисији за такмичење ,
- одговоран је ресорном Потпредседнику КСС и Комисији за такмичење и испред СК КТ КСС за реализацију усвојених Планава и програма рада СК КТ КСС, и
- обавља своје дужности сагласно одредбама Статута и аката КСС у вези са такмичењем и службеним лицима.

Члан 6.

Чланови СК КТ КСС:

- првенствено су одговорни председнику СК КТ КСС, а преко њега КТ КСС и ресорном потпредседнику КСС за спровођење и реализацију Планава и програма рада Комисије за које имају посебна задужења у складу са одредбама члана 3 овог Правилника,
- дужни су да активно учествују у изради акта, Планава и програма рада СК КТ КСС и реализацији истих,
- подносе писмене извештаје о свом раду у периоду између две седнице СК КТ КСС,
- активно учествују у раду СК КТ КСС и доприносе побољшању рада свих службених лица у оквиру такмичења које организује и спроводи КСС, и
- обављају и друге активности на основу одлука и закључака СК КТ КСС.

Члан 7.

Задаци и активности регионалних координатора за суђење су:

1. Спровode испите за звања помоћни судија и судија, а према Плану и програму рада СК КТ КСС на територији свог РКС, а у складу са важећим актима,
2. Израђују и спроводе свој годишњи План и програм рада који треба да буде усаглашен са одговарајућим Програмима и Плановима рада СК КТ КСС и достављају га СК КТ КСС на разматрање и усвајање,

3. Организују и спроводе семинаре, састанке и друге облике стручног усавршавања службених лица у свом РКС према Плану и програму рада СК КТ КСС и Плану и програму рада за свој РКС који је одобрила СК КТ КСС,
4. Присуствују семинарима и тестирањима службених лица пред сезону и у полусезони које организује СК КТ КСС за регионална сениорска такмичења на територији Републике Србије,
5. Организују и спроводе контроле суђења у оквиру такмичења ЛЛ којима руководе њихови РКС преко контролора и делегата-контролора (листу одобрава СК КТ КСС) у сарадњи са Комесаром лиге (делегирање делегата-контролора),
6. Паве предлоге ранг листе судија и помоћних судија одговарајућих сениорских такмичења регионалних лига и ЛЛ, а на основу критеријума који су дефинисани овим Правилником, као и предлоге листа делегата-контролора и контролора за такмичења у надлежности РКС,
7. О свом раду извештавају СК КТ КСС месечним извештајима писаним путем,
8. Спроводе одлуке СК КТ КСС у свом РКС и извештавају СК КТ КСС о реализацији истих
9. По позиву присуствују састанцима СК КТ КСС и за исте по потреби спремају одговарајуће извештаје и материјале
10. Присуствују разним облицима усавршавања које организује СК КТ КСС и старају се да истим присуствују сва позвана лица са територије њиховог РКС,
11. Обављају и друге послове на основу одлука, пренетих овлаштења и задужења СК КТ КСС.

За свој рад Регионални координатор за суђење директно је одговоран председнику СК КТ КСС а преко њега КТ КСС и ресорном потпредседнику КСС

II КРИТЕРИЈУМИ ЗА ИЗБОР СЛУЖБЕНИХ ЛИЦА

Члан 8.

Дужност службеног лица на утакмицама у надлежности КСС имају право да обављају само лица која су стекла одговарајућа судијска звања како је то предвиђено Правилником о испитима и категоризацији кошаркашких судија КСС и која су стекла услове за оверу лиценце за одговарајућа такмичења.

Члан 9.

Пред почетак првог и другог дела сваке сениорске такмичарске сезоне СК КТ КСС организује основну обуку и лиценцирање службених лица (помоћне судије, судије, делегати-контролори и контролори).

Члан 10.

Службено лице које не положи тест/ове или није присуствовало тестирању пред почетак сезоне има право на један поправни испит, који неће бити одржан пре трећег одиграног кола у оквиру такмичења за које службено лице оверава лиценцу.

Службено лице које не положи неки од тестова у полусезони нема право на поправни испит и не испуњава услов за оверу лиценце.

Члан 11.

Службено лице остварује право на оверу лиценце ако испуни следеће опште услове:

- уврштено је на листу кандидата за одговарајуће такмичење за које се тестирање врши,
- присуствује основној обуци службених лица у оквиру семинара-тестирања,
- положи тест познавања Правила игре,
- положи тест физичке припремљености (важи само за судије),
- достави одговарајуће уверење о здравственој способности (важи само за судије),

- положи тест познавања енглеског језика (важи за помоћне судије за листе за међународна такмичења),
- извршава уредно обавезе према КСС, односно РКС.
- насталим променама у Организацији, одредбама Статута и осталих нормативних аката КСС,

Лиценцирање службених лица се врши два пута у току сезоне у периоду како је то предвиђено Чланом 9 овог Правилника.

Члан 12.

Програм основне обуке треба да обухвата упознавање са евентуалним:

- насталим променама у Организацији, одредбама Статута и осталих нормативних аката КСС,
- променама у вези са Правилима игре и интерпретацијама истих,
- променама у вези са Механиком и техником суђења,
- трендовима у савременом суђењу које налаже ФИБА,
- осталим захтевима Комисије за такмичење и Судијске комисије КТ КСС у вези са такмичењем.

Када се за то укаже потреба на основу увида у квалитет обављања дужности службених лица у току такмичења, Председник судијске комисије и чланови за праћење и унапређење суђења, могу организовати и посебну обуку и лиценцирање службених лица у било ком периоду текуће календарске године.

Члан 13.

Основну обуку службених лица организује СК ТК КСС, а спроводе је:

- Председници КТ КСС и Судијске комисије КТ КСС за службена лица са листа највишег националног ранга такмичења у мушкој и женској конкуренцији у организацији КСС, а према јединственом плану и програму које одреди КТ КСС и Судијска комисија КТ КСС, и
- Комесари такмичења и Регионални координатори за суђење за службена лица са листа за сва остала сениорска регионална такмичења, а према јединственом плану и програму које одреди КТ КСС и Судијска комисија КТ КСС,
- Предавачи у оквиру основне обуке су судије-инструктори за све теме у вези са стручном проблематиком службених лица.

III ФОРМИРАЊЕ ЛИСТА СЛУЖБЕНИХ ЛИЦА

Члан 14.

За формирање листе судија за ФИБА, међународне и регионалне лиге, надлежан је национални инструктор, а за формирање листе делегата за иста такмичења КТ КСС.

Листу судија и делегата ФИБА, међународних и регионалних лига усваја Управни одбор КСС на предлог Комисије за такмичење КСС, односно националног инструктора.

Комисија за такмичење КСС је надлежна за формирање листа службених лица за сва сениорска такмичења у организацији КСС, а на предлог Судијске комисије КТ КСС (председник и чланови задужени за праћење и унапређење суђења).

Овако усвојени предлози листа судија и делегата достављају се УО КСС на усвајање.

Регионални кошаркашки савези су надлежни за формирање листе судија летњих сениорских лига и регионалних лига млађих категорија, на предлог регионалних координатора за суђење и комесара такмичења (листа делегата).

Поступак формирања листа судија је у надлежности члана Комисије за такмичење задуженог за суђење који је уједно и председник СК КТ КСС и члана СК КТ КСС задуженог за праћење и унапређење суђења.

Члан 15.

СК ТК КСС независна је у доношењу свих својих одлука, а код вредновања појединачног учинка сваког судије (односи се на помоћне судије, судије, делегате-контролоре и контролоре) руководи се следећим критеријумима:

1. Квалитет обављања посла у оквиру такмичења КСС пре свега на основу
 - личног увида (председник СК КТ КСС и чланови задужени за праћење и унапређење суђења-за судије, делегате-контролоре и контролоре, а члан задужен за помоћне судије-за помоћне судије)
 - увида регионалних координатора,
 - извештаја делегата-контролора,
 - извештаја контролора суђења, и
 - делегатских извештаја,
2. Физичка припремљеност и изглед судије,
3. Однос према обавезама и поштовање одбредби нормативних аката у вези са такмичењем и службеним лицима,
4. Остварени резултати на одговарајућим тестирањима,
5. Године старости – перспективност,
6. Однос према утакмицама и квалитет обављања дужности службеног лица у оквиру других такмичења у организацији КСС, као што су такмичење МК, мини-баскет, итд...,
7. Територијална припадност,
8. Однос према укупним обавезама и другим члановима у оквиру кошаркашке организације,
9. Испуњавање осталих обавеза према КСС, као што су присуство семинарима и другим облицима стручног усавршавања, плаћање чланарине итд...,
10. Понашање ван терена према осталим члановима кошаркашке организације,
11. Евентуално дисциплинско кажњавање на основу одредби Статута и аката КСС.

Члан 16.

Потребан број службених лица на листи зависи од броја екипа у такмичењу, односно броја утакмица у колу. Листа службених лица треба да броји до 50% више од потребног броја службених лица за једно такмичарско коло.

Члан 17.

Заступљеност жена у спорту до 30% је европски критеријум којем треба тежити при формирању листа за такмичења, али који не треба да буде само формално и по сваку цену испуњен, већ уз поштовање свих осталих критеријума за избор службеног лица.

Члан 18.

На листи службених лица за такмичење које се игра на територији више Регионалних кошаркашких савеза, треба да буде задовољен принцип минималне територијалне заступљености службених лица са територије свих укључених Регионалних кошаркашких савеза и то тако да из сваког Регионалног кошаркашког савеза на листи буде најмање једно службено лице.

IV ДЕЛЕГИРАЊЕ И ПРАЋЕЊЕ РАДА СЛУЖБЕНИХ ЛИЦА

Члан 19.

Комесари лига одређују службена лица (изузев помоћних судија и контролора) за поједине утакмице својих лига, уз уважавање група судија одређених од стране члана Комисије за такмичење задуженог за суђење (прави их заједно са чланом СК КТ КСС задуженим за праћење и унапређење суђења) или координатора за суђење за такмичење за које је надлежан. Клубови немају право да траже изузеће судија.

Члан 20.

У току такмичења члан Комисије за такмичење задужен за суђење и члан СК КТ КСС задужен за праћење и унапређење суђења (лично, преко делегата, делагата-контролора, контролора и регионалних координатора) прати и оцењује рад судија применом критеријума наведених у члану 15. овог Правилника.

О дисциплинским прекршајима судија у вези такмичења одлуке доноси комесар такмичења или Комисија за такмичење КСС на предлог члана Комисије за такмичење задуженог за суђење.

Одлуке члана Комисије за такмичење КСС задуженог за суђење су коначне, осим у случају временске забране вршења дужности, односно када евентуалну жалбу службеног лица на првостепену одлуку решава Управни одбор КСС.

Члан 21.

За суђење на међународним утакмицама, лигама других федерација, учешће на међународним семинарима и камповима службено лице је обавезно да члану Комисије за такмичење задуженом за суђење достави писани захтев за одобрење. Члан Комисије за такмичење задужен за суђење надлежан је за давање сагласности.

Не придржавање овог члана повлачи са собом санкције дефинисане одговарајућим Правилником везаним за санкционисање.

V КОНТРОЛА СУЂЕЊА

Члан 22.

У систему праћења и рангирања судија један од битних елемената јесу оцене контроле суђења.

Комисија за такмичење КСС на предлог члана Комисије задуженог за суђење одређује рангове такмичења за које је контрола суђења обавезна (предлог заједно усвајају председник СК КТ КСС и чланови задужени за праћење и унапређење суђења).

Контролу суђења врше за то квалификована лица, делегати-контролори или контролори суђења. Листу делегата-контролора и контролора суђења усваја Комисија за такмичење КСС, на предлог члана Комисије за такмичење задуженог за суђење (предлог заједно усвајају председник СК КТ КСС и члан задужен за праћење и унапређење суђења).

Делегати-контролори или контролори су дужни да достављају писане извештаје о свакој извршеној контроли на утакмици. За вршење контроле, контролор добија адекватну новчану надокнаду коју одређује Комисија за такмичење на предлог члана Комисије за такмичење задуженог за суђење, ако за то постоје услови.

Члан 23.

Лице које врши контролу суђења је дужно да стално прати развој суђења и да се у складу са тим усавшава, што подразумева:

- присуствовање семинарима-тестирањима судија пред сезону и у полусезони за такмичење у којем лице врши контролу обавља своју дужност,
- присуствовање и активно учешће у свим облицима усавшавања које организује национални инструктор, као што су семинари, кампови, курс-обука за контролоре, успешно решавање писаних, видео и других врста тестова на семинарима и тестова објављених на званичном сајту КСС у вези са суђењем,
- учешће и у другим активностима које организује и спроводи национални инструктор у вези са обављањем делатности контроле суђења.

VI РАНГИРАЊЕ СЛУЖБЕНИХ ЛИЦА

Члан 24.

Пред почетак такмичарске сезоне члан Комисије за такмичење задужен за суђење доставља Комисији за такмичење на усвајање извештај који садржи предлог рангирања

службених лица по ранговима такмичења и предлог промене ранга за одређена службена лица са образложењем. Ове Предлоге члан Комисије за такмичење задужен за суђење пре него што достави Комисији за такмичење на усвајање усаглашава са:

- члановима СК КТ КСС задуженим за праћење и унапређење суђења (за судије, делегате-контролоре и контролоре), и
- чланом СК КТ КСС задуженим за помоћне судије (за помоћне судије)

Одлуке о промени ранга које усвоји Комисија за такмичење на предлог члана Комисије за такмичење задуженог за суђење су коначне и достављају се на усвајање УО КСС.

Рангирање службених лица пре почетка сезоне се врши на основу ранг листе службених лица на крају претходне такмичарске сезоне и критеријумима одређеним чланом 15 овог Правилника. На свакој листи службених лица која се налази у надлежности КСС постоје три групе службених лица (односи се на помоћне судије, судије, делегате-контролоре и контролоре).

Прву групу судија сачињавају најбоље рангирана службена лица од претходне такмичарске сезоне, која нису напредовала на виши ранг и службена лица која су повратници на листу са листе вишег ранга такмичења. Трећу групу службених лица на листи чине лица која су ушла на тренутну листу са листе нижег ранга такмичења и најслабије рангирана лица из претходне сезоне, а остају на истој листи. Сви остали сачињавају другу групу. У зависности од броја службених лица зависи и њихов број у групама.

У зависности од броја утакмица, Председник СК КТ КСС у договору са чланом задуженим за праћење и унапређење суђења одређује квоте и темпо делегирања за групе судија које комесар спроводи. Након првог дела такмичења председник СК КТ КСС у сарадњи са чланом задуженим за праћење и унапређење суђења и чланом задуженим за помоћне судије има право да изврши прерасподелу судија по групама, уколико то сматра потребним на основу приказаног квалитета обављања дужности судија и помоћних судија у првом делу такмичења. Прерасподела може бити извршена и након половине првог или другог дела такмичења, ако председник СК КТ КСС у сарадњи са члановима задуженим за праћење и унапређење суђења или чланом задуженим за помоћне судије процени да за то постоји потреба.

Члан 25.

По завршетку такмичења члан Комисије за такмичење задужен за суђење на основу личног увида, праћења и контрола суђења, мишљења Регионалних координатора и комесара, као и критеријума предвиђеним овим Правилником, за дату такмичарску сезону формира ранг листу судија по ранговима такмичења.

Након тога члан Комисије за такмичење задужен за суђење доставља Комисији за такмичење и ресорном потпредседнику извештај о рангирању судија на крају такмичарске сезоне, који потврђену листу достављају УО КСС на усвајање.

Члан 26.

У систему такмичења КСС проходност са ниже на вишу лигу и обрнуто представља општи принцип и примењује се на клубове, делегате и судије.

Минимални број судија за испуњавање општег принципа о проходности одређен је на следећи начин: са ниже листе на вишу листу прелази најмање један судија са ниже лиге, са више листе на нижу листу прелази најмање један судија са више листе.

VII ЕДУКАЦИЈА

Члан 27.

Едукација службених лица се врши на основу Годишњег плана и програма рада СК КТ КСС који је одбрала КТ КСС, односно УО КСС.

Едукацију службених лица на семинарима, камповима, посебним облицима усавршавања, врши национални инструктор, судије-инструктори и предавачи из

иностранства које на основу предлога националног инструктора и одобрења КТ КСС и ресорног потпредседника КСС ангажује овлаштено лице КСС.

Члан 28.

Посебну обуку службених лица, Председник судијске комисије КТ КСС, спроводи на основу личног увида у обављање дужности службених лица у току сезоне и извештаја члана СК КТ КСС задуженог за праћење и унапређење суђења. Овом обуком треба да буду обухваћени:

- квалитетне и перспективне судије које по процени Судијске комисије треба у блиској будућности да буду носиоци суђења у оквиру свих такмичења у организацији КСС,
- судије које су по процени Судијске комисије КТ КСС кандидати за напредовање на листе за виши ранг такмичења у најмање две наредне сезоне,
- судије које својим тренутним квалитетом не одговарају у потпуности потребама такмичења које суде,
- делегати-контролори и контролори који су одговорни за вредновање учинка судија на терену, а који су циљна група посебне обуке,
- регионални координатори за суђење, када се посебна обука спроводи на територији њиховог РКС.

Када се за то укаже потреба на посебну обуку службених лица могу бити позвана и друга лица као што су Комесари такмичења, тренери (на основу договора са тренерском организацијом), помоћне судије итд...

Члан 29.

Посебну обуку судија организују члан Комисије за такмичење КСС задужен за суђење, који је уједно и председник Судијске комисије КСС и чланови СК КТ КСС задужени за праћење и унапређење суђења, а на основу усвојених Планава и програма рада Судијске комисије, које је одобрила Комисија за такмичење, односно Управни одбор КСС.

Стручни рад у оквиру ове обуке спроводе национални инструктор и судије-инструктори.

VIII ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 30.

За тумачење одредби овог Правилника надлежан је УО КСС.

Члан 31.

Овај Правилник ступа на снагу након што га донесе УО КСС, а осмог дана од дана објављивања на сајту КСС.

**КОШАРКАШКИ САВЕЗ СРБИЈЕ
ПРЕДСЕДНИК, ПРЕДРАГ ДАНИЛОВИЋ**